



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

De Prima Qvæstione. Quæ opera sint facienda?

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

DE PRIMA QVÆSTIONE.

Quæ opera sint faciendâ?

EA quæ nobis præcepta sunt in verbo Dei, & summa completio est in Decalogo: De quo sciendum est, non tantum externa Decalogi faciendâ esse, quæ etiam ab impijs vicijs, simulari possunt, sed incoandam esse interiorem obedientiam. Sunt autem operum tria, quæ ad primum præceptum pertinent, Credere verbo Dei, Timere Deum, Confidere Deo. Timor conspicitur in contritione peccatorum, magis conspicitur, cum erigit perterrefactos. Sed hæc virtutes tota vita durare & exerceri debent. Et Fides, quæ statuit iam totum Deo receptos esse, quia agnoscit bonitatem Dei erga nos, patet liberationem Dei, qua subijcimus nos voluntati Dei. Deinde sequuntur cætera bona opera, iuxta omnia præcepta.

ADVERSARIJ videri volunt doctrinam operum præclare tradere, cum plerumque tantum de externa hypocrisis dicant, aut de humanis ceremonijs. Operum vero primæ tabulæ, & fontem bonorum operum ignorant & obdunt. Nihil dicunt de fide, quæ est fiducia misericordix & gratiæ ecclesiasticæ, necessaria in omni inuocatione. Sublata autem hæc vincit dubitatio, quæ aut contemnit Deum, aut fugit iratum, & non vere inuocat. Porro hanc dubitationem hypocrisis & approbationem confirmant, negant fidem intelligendam esse fiduciam misericordix Dei, sed tantum significare noticiam qualis est in Diabolis. Preterea dolendum est, ita depravari doctrinam Prophetarum & Apostolorum, ac potius acerbissimi cruciatus perferendi sunt, quam contemendum in his dictis, fidem non significare fiduciam misericordix Dei. Credidit Abraham Deo, &c. Item, Iustificati fide pacem habent. Item: Per Christum habemus accessum fide. Item: Nunc accessum habetis in fide filij Dei. Non sinamus eludi & depravari hæc dicta, sed certo sciamus ea concionari nobis de fiducia misericordix, & in omni inuocatione discamus ad Deum accedendum esse fiducia misericordix, nec recipi nos propter nostram dignitatem.

Et præcipuum opus bonum hæc ipsa fides seu fiducia misericordix, quæ exercenda in omnibus vitæ periculis, & in omni inuocatione. Dum inuocatur, credit se Deo placere propter promissionem, & quia se vocatum esse ad hanc obedientiam in sua functione, obtemperat & expectat à Deo gubernationem periculorum. Hic intellectus discernit veram Ecclesiam Dei à reliqua multitudine. Vnde honeste Cicero, bene meretur de toto genere humano in gubernatione Reipublicæ, imo intelligit etiam Deum esse vnâ quandam mentem, causam boni, vt definiuit Plato, & simulacra illius

qua colebat, nihil habere numinis: Sed tamen postea de prouidentia obruitur mens Ciceronis dubitatione, quia ignorat promissum Dei, dubitat se & alios exaudiri, & iuuari ab eo, præsertim in amirantibus, in quibus etiam irascitur Deo deserenti. Talis est & al. Interest igitur inter Ciceronem & Ieremiam. Ieremias seruit in Reipub. sed huic operi præluet fides. Statuit Ieremias se Deo placere & exaudiri, ac seruari à Deo, etiamsi videt se ingenti mole calamitatum obrui, deleri patriam, ciues dissipari, multos manifesto beneficio diuino seruatos deficere à Deo, grassari inter se mutuis caecibus, postremo & sese mactari. Talia spectacula Ciceroni obiecta, prius miserunt eum in tenebras & infinitam dubitationem. Nec potest humana mens sine fide aliud cogitare, quam quod apud Lucazum dicitur:

Anne nihil postum est? sed fors incerta vagatur,
Fertq; refertq; vices, & habent mortalia casum.

Sed tales dubitationes vicit Ieremias, & ingenti constantia sensit se Deo placere, & hac fide perijt & expectauit bonos euentus suæ gubernationis, qui post annos septuaginta secuti sunt. De hoc interiore cultu præcipit Christus inquit, Veri adoratores adorabant Patrem in Spiritu & veritate, id est, spiritualibus & veris motibus, timore, poenitentia, fide & inuocatione, & similibus. Et hunc cultum vocat Paulus rationalem, λογικόν, videlicet, in quo mens intelligit Deum, agnoscit iram Dei, & rursus fide se sustentat, & quidem fides inuenerit filium Dei, & agnoscit nos propter Christum Mediatorem recipi à Deo. De hoc cultu interiore & Iesaias concionatur, taxans hypocritas, qui putabant cultum esse externam disciplinam & ceremonias templi. Sic igitur inquit, Hæc dicit Dominus, Ad quem respiciam? Ad afflictum & contritum spiritu, & trementem firmos meos. Ita & Psalm. 49. taxat superstitionem externorum cultuum, & flagitat interiores cultus & veram inuocationem, Inuocant me in lege tribulationis, &c. Hæc satis sit breuiter monuisse de prima questione, & de interiore cultu. Iam cum tanta sit infirmitas humana mens, tanta dubitatio, cum hæc infirma natura hominum natura sit ingenti mole calamitatum, quæri mox solet, quomodo possint præstare veros cultus.

DE SECUNDA QVÆSTIONE.

Quomodo possunt fieri bona opera?

NON indulgendum est ignauiæ humanæ, sed sæpe dixi externos motus humana diligentia, & humanis viribus utcumq; regi posse, & Deum postulare hanc diligentiam, vt scriptum est: Lex est iniustus